slave (regiunea Tripolis). Vourlakia la apus de munţii Taighet e un ecou al folklorului slavo-român: vlkodlak > rom. vârcolac.

In Grecia propriu zisă numele topice de origine slavă se înmulţesc. Amintesc pentru structura sa fonetică valea Vrana; regiunea Marathon-ului, care apare în Bulgaria ca Varna; Gardhiki un nume de localitate având aceeaş structură fonetică pe care o găsim în rom. gard, alb. gardh.

Luni, 20 Iulie, 1959.

Am plecat cu un autobus la Delphi, prin Eleusis şi Thalea......In drum, la plecare, ghidul - o fetişcană începatoare - ne a arătat într'o vale, între Levadia şi Arahova, o aşezare ciobănească de colibe pustii. A explicat străinilor că populaţia satului e cu oile pe Parnas. Arahova mi-a evocat elementul aromânesc şi doriam mai multe informaţii. In Levadia am intrat în vorbă cu nişte copii cari vindeau îngheţată. Ii am pus întrebarea: omilis vlahika? Copilul a afirmat fără ezitare: "Da, In Arahova vorbesc Vlahika."

Miercuri, 29 Iulie, 1959.

Salonica aşezată pe panta mării e mai plăcut decât Atena. Printre vizite diferitelor persoane caut biserica Sf. Dumitru refăcută după incendiu. Câteva mozaicuri păstrate mărturisesc grandoarea trecutului. Frescele tot atât de puţine sunt şterse şi deteriorate.

Cu autobus în două ore şi jumătate ajungem la Veria (Beroia) locul unde a predicat apostolul Pavel. Ni se arată un mic altar într'un zid vechi, în faţa căruia se construeşte acum un altar de marmoră.

Ne însoţeşte Românul Tache şi acolo întâlnim pe Românul Hagigogu, care ne conduce prin bisericuţe vechi uitate prin curţile oamenilor. Spune că sunt vreo 75 de biserici în acest sat. In această aşezare sunt vreo 8-10 mii Aronâni.

Joi, 10 Sept., 1959.

Plecarea din Athos..... la 2-15 autobusul porneşte prin munţii Macedoniei spre Salonica. Pe alocuri drum asfaltat, alte locuri drum în construcţie sau vechiul drum de care. Privelişte în această după masă de început de toamnă asupra munţilor şi văilor sunt încântătoare. Prin sate se coace porumbul desfăcut sub streşinile caselor şi prin balcoane. Intâlnim cârduri de oi sau capre şi porci, catâri încărcaţi cu paşcunea toamnei, măgari şi măgăruşi graţioşi. Trecem iarăşi prin Staghira, locul natal al lui Aristotles, cu statuia albă a filosofului grec pe un umăr de deal ce domină noua aşezare.

Sâmbătă, 25 Iulie, 1959.
Prânz cu Macedo Românul D. Bacu, cu inginerul grec sosit din România de curând Vandora, şi cu Ionică intr'un restaurant din centrul Atenei.

Seara sântem invitaţii lui James Cristea, curier la Min. de Externe American, la restaurantul Bucureşti dintr'o suburbie a Athenei, împreună cu Ionică şi cu D. Bacu.

Dunimică, 26 Iulie, 1959.
Plecăm înainte de prânz cu vaporul la Aegina, împreună cu D. Bacu şi cu Ionică pentru a petrece ziua pe insulă. Pe vapor un număr de "puşcariaşi" păziţi de sentinele îşi iau rămas bun dela familii.

Marţi, 15 Sept., 1959.
Vizitez Atena. In Odos 28 Octomvriu vizitez Metsovion Politehnion (Averofiu). Un portar îmi explică cu mândrie că această mare instituţie a fost construită acum 130 de ani cu bani culeşi în Metsovo, satul lui Averof. Ii spun că şi satul şi Averof sânt Vlahi-Români şi rămâne plouat neştiind ce să spuie.

Vineri, 18 Sept., 1959.
Izolarea geografică a acestui regiuni Tsakonia (anticul Cynuria) explică conservarea dialectului original elin: marea cu coastele înalte inaccesibile dinspre răsărit, lanţul munţilor Parnon dinspre apus închide Tsakonia ca într'o cetate. Slavii cari în sec. 8-9 au ajuns până în sudul Peleponesului, unde au lăsat urme în toponimie, şi s'au întins până pe insule, ca apoi să fie respinşi îndărat spre nord, nu au pătruns în această cetate.

Iată câteva toponimice slave uşor recunoscute şi înregistrate şi pe cele mai elementare hărţi locale: Skala (stâncă) apare odatăla nord de golful Laconia, iar a doua oarăla nord de golful Messina; Gortza localitate la sud-est de Sparta este diminutivul lui gora (deal, munte); la vreo 9 km. de Sparta spre sud dăm peste localitatea Sklavokhori cu un K de origine latină intercalit între S şi L, care explica românescul Şchei şi Italianul Schiavoni.

Dar alături de toponimicele slave apar ecouri despre prezenţa Românilor-Vlahi aici: Vlakhioti localitate la golful Laconia; Vlakherna între Argos şi Olimpia; Blakokerasia la sud de Tripolis (Tegea). Slavo-român este numele râului Magoulitsa la sud de Sparta care conţine etimonul autohton, probabil ilir (albanez) magula > măgura şi sufixul slav trecut în limba română - ita. La fel trebue explicat Dhiavolitsa numele unui sat spre nord de golful Messina; Klinitsa, Ellinitsa conţin aceleaşi elemente derivative

Trecem pe lângă vechea Potidea (lupta între Macedoneni şi Greci). Azi satul se numeşte Arnaia.

Urcăm pânăîn creştetul munţilor de unde se deschide o perspectivă fantasticăde linii de munţi şi culori ale înserării. Coborim apoi prin aceleaşi peisagii schimbătoare cu figurile unui caleidoscop.

Ajungem în Salonica pe înserate. Aceeaş impresie de oraşcurat, metropolă în comparaţie cu Atena.......